

ČLOVEKOVA SREDNJA LETA

SPLOŠNO

- vedno več je razprav o tej starostni dobi
- v tem obdobju se človek sreča z novimi krizami
- velikokrat pride do destabilizacije življenjskih odnosov z drugimi
- pokaže se človekova nezaščitenost pred velikimi družbenimi skupinami
- pri mnogih nastane problem nezaposlenosti
- temu obdobju lahko rečemo »polzeči« prehod

1. »SESTOPANJE Z VRHA« ALI NOVA RAZVOJNA STOPNJA?

a. Ta življenjski prehod je močno »zabrisan«

- kar naenkrat se pojavi nova zavest o lastni starosti
- človek dobi občutek, da nastopa slovo od zenita življenja
- nastane potreba po spreminjanju življenjskega programa
- v nekaterih pogledih pomeni dejansko začetek nazadovanja

b. Pojavijo se nekatere spremembe

- upoštevati je treba večplastnost tega prehoda
- nastopijo telesne in biološke spremembe
- človek ima nov občutek za čas
- pojavi se upor proti dosedanjim navadam
- v razmišljanju so navzoče tudi destruktivne misli

c. Krize srednjih let

- poklicne krize (izguba službe, menjava poklica ali delovnega mesta)
- krize odnosov (v službi, v družini, v sorodstvu)
- vprašanja o smislu življenja (mnoga pričakovanja se ne uresničijo)

2. KAJ JE BISTVENO OZADJE SREDNJIH LET?

- bolj neposredno soočenje z minljivostjo in smrtjo
- zahteva po »programski spremembi«
- fenomen »novega rojstva« in »osebne renesanse«
- potreba po »življenjskem obračunu«
- preveritev »življenjskih kriterijev«

3. TIPOLOGIJA SREDNJE GENERACIJE

a. Depresivni tip

- človek se omeji samo na neposredno dosegljivo
- človek ima občutek »velike skale pred vrati«
- z depresijo rada nastopa tudi nostalgija po prejšnjih časih

b. Panični tip

- po klancu navzdol pritiskanje »na plin« namesto »na zavoro«,
- počuti se nezmožnega izkoristiti vse možnosti
- nastopi destabilizacija dosedanjega življenjskega aranžmaja
- ravna po načelu: »Vse ali nič!«

- to je čas skepse, agnosticizma, pa tudi spreobrnjenj

c. Optimist

- verjame v možnost novega začetka
- sprejme nase tudi krivdo in grehe preteklega življenja

d. Potrebni so novi napor

- v človeškem, socialnem in ekonomskem smislu
- vsaka rešitev »človeka nekaj stane«
- so lahko koristen prispevek h krepitvi lastnega »jaza«

e. Premagovanje končnosti

- ključni problem te dobe je občutek, da ni več »neskončno« daleč do smrti
- zato je pomembno zbiranje preostalih življenjskih »rezerv«
- v »odtekanju časa« je potrebna smotrnejša uporaba lastnih potencialov

4. CERKVENA PRAKSA

a. Posvečanje dovolj velike pozornosti

- v tem času mnogi ne prihajajo redno k maši
- v oznanjevanju se posvečamo več otrokom ali starim
- pri oblikovanju urnikov jih velikokrat prezremo

b. Pomoč pri razumevanju njihovih občutkov

- s cerkveno pomočjo »obdelati« dosedanje življenje
- omogočiti »ocenitev« lastnega življenja: uspehi in neuspehi
- usmeriti pogled ljudi na njihovo prihodnost
- pokazati na nove možnosti
- opozoriti na koristno izrabo podarjenih talentov (Mt 25,14-30)

c. Podpirati spreobrnjenja

- ponuditi pomoč pri oblikovanju življenjskega programa
- alternativa temu je samo »poneumljenost« in »okostenelost«
- pokazati na priložnost za »preobrat« tudi v veri

d. Postopki

- v oznanjevanju moramo pokazati, da jih razumemo
- v obrede morajo biti aktivno vključeni
- omogočiti jim moramo svetovanje pri njihovih odločitvah
- ne bojmo se jih povabiti k prostovoljnemu delu

e. Zakramentalna pomoč

- povabilo k spovedi ne le za praznike
- možnost za spoved glede na njihov čas
- navajati jih na spokorno bogoslužje (tudi brez osebne spovedi)
- razlagati o življenjski (po)moči obhajila
- na pravi način ovrednotiti praznovanje nedelje
- vrednost družinske udeležbe pri nedeljski maši